

на имущество собственника. Вторая основана на цели, которую преследует государство, осуществляя вмешательство [2, с. 65].

Представляется, что взимание налогов и сборов следует классифицировать в качестве самостоятельной формы вмешательства. С одной стороны подобные действия государства предусматривают изъятие у лица определенных денежных средств, выплачиваемых им в качестве налога. Однако, в отличие от лишения собственности, которое производится по мере необходимости, зачастую под влиянием чрезвычайных обстоятельств, наступление которых далеко не всегда можно предугадать, взимание налогов носит, как правило, регулярный и планомерный характер. Кроме того, взимание налогов не предусматривает какой-либо компенсации, тогда как при лишении собственности ее выплата является обязательной. Что касается контроля за использованием собственности, то следует напомнить, что данная форма вмешательства предусматривает ограничение правомочий лица при пользовании имуществом и не подразумевает полную утрату им юридического контроля над вещью, тогда как, уплатив налог, лицо утрачивает какие-либо права относительно соответствующих денежных средств.

Литература

1. Case of Alatulkkila and others v. Finland. European Court of Human Rights. Third section. (Application no. 33538/96). Judgment. Strasbourg. 28 July 2005. 23 p.
2. Coban A. R. Inflation and Human Rights: Protection of Property Rights against Inflation under the European Convention on Human Rights / A. R. Coban // Essex Human Rights Review Vol. 2. № 1. P. 65.
3. Pedro J. Martinez-Fraga, C. Ryan Reetz. Public Purpose in International Law. Cambridge University Press, 2015, P. 217. 470 p. <https://www.unionedirittiumani.it/p.../11/loizidou-v.-turkey.pdf>

УДК 374.7 (043.2)

Калініченко І. А., магістр,
сервіс-агенція ІКЕА Рітейл,
м. Варшава, Польща

ОСОБЛИВОСТІ СТРУКТУРИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПОЛЬЩІ

В сучасних умовах глобалізації одним із найважливіших завдань вищої освіти є стимулювання розвитку всіх аспектів людського інтелектуального потенціалу. Сьогодні одним з її завдань стає збереження багатства національних культур і цінностей. Кожна держава, попри очевидні глобальні тенденції, по-своєму підходить до проблем освіти та, зокрема, до проблем вищої освіти. Саме тому корисно дослідити досвід іноземних країн, щоб з'ясувати особливості функціонування їхньої

системи освіти та професійної підготовки фахівців.

В контексті зазначеного варто звернути увагу на особливості структури вищої освіти Польщі, яка складається із закладів університетського рівня, зокрема типів навчальних закладів як-то: класичні, технічні та профільні університети, політехніки, сільськогосподарські, економічні, педагогічні, медичні, музичні, мистецькі, театральні, кінематографічні, військові, теологічні академії, академії фізичного виховання, педагогічні інститути та коледжі, вищі морехідні школи, вищі професійно-технічні школи, вищі школи внутрішніх справ та школа пожежної служби [1].

Структура ВНЗ складається з колегіальних органів (ради факультетів та Сенату) та одноособових органів (ректори і декани). До факультетів на чолі з деканом і радами входять кафедри й інститути. Закладом керують ректор і виборний сенат, який складається з ректора, проректорів, деканів, представників професорсько-викладацького складу, студентських організацій, технічного штату, адміністративного директора, директора бібліотеки тощо (представництво студентів у радах і сенаті сягає 12-20%) [2].

Вирішальний голос у державних закладах освіти має корпорація професорів (державне звання професора присвоює президент Республіки Польща, це буває найчастіше тоді, коли людині вже виповнилось 50 років). Саме професори разом з невеликою кількістю інших працівників обирають зі свого середовища ректорів. Професори є колегіальною більшістю, яка вирішує питання стратегії розвитку навчального закладу й розподілу бюджетних коштів, а також отримання державної ліцензії на реалізацію певної програми навчання. Загальний науковий доробок професури визначає можливість отримання закладом права присудження вищих наукових ступенів. Автономія вищої освіти така широка, що професори ухвалюють рішення про розподіл коштів, наданих державою, на наукові розробки, а також визначають, на яких спеціальностях яка кількість студентів навчатиметься [1].

У вищих навчальних закладах запроваджено кредитно-модульну систему організації навчального процесу, відповідно до системи ECTS, яка підвищує мобільність переходу студентів з однієї навчальної програми на іншу, включаючи програми післядипломної освіти [3].

Польські студенти як державних, так і приватних навчальних закладів можуть навчатися на денному, заочному та вечірньому відділеннях. Існує також екстернат. Найбільш поширеними є стаціонарна та заочна форми. Студенти стаціонару як правило, відвідують заняття 4-5 днів на тиждень. Один день, здебільшого п'ятниця, дається для індивідуального навчання. Стаціонарне навчання (в державних ВНЗ) – безкоштовне. Студенти заочної форми відвідують заняття 2 рази на місяць (п'ятниця, субота, неділя) [2]. Заочна форма навчання набагато простіша. І, хоч заняття

проводяться 4 дні на місяць (за системою кожний другий уїкенд), випускники-заочники отримують диплом за такий же термін навчання, що й студенти стаціонару. Щоправда, кваліфікація випускників заочної форми навчання нижча від кваліфікації випускників стаціонару [3].

Система вищої освіти триступенева: бакалаврат, магістратура, докторантура. Хоча, програми з правознавства мають дворівневу структуру (суцільна магістратура і докторантура). Навчання в ліценціаті (studia licenzjackie), як і в більшості європейських країн, триває 3 роки. На цих студіях вивчаються спеціальні предмети. Наприкінці навчання пишеться дипломна робота на ступінь ліценціата.

Після закінчення вищого технічного навчального закладу за напрямками: технічний, сільськогосподарський, економічний випускнику присвоюється звання інженера. Навчання триває 3,5-4 роки. Якщо по закінченні ВНЗ студенти виявили бажання продовжити навчання, то їм пропонується скласти іспити і пройти підготовку в додатковій магістратурі (studiach uzupełniających magisterskich) – SUMax. Програмовий курс передбачає вивчення загальних предметів – філософія, психологія, які є обов'язковим програмовим мінімумом для суцільної магістратури (studia jednolite magisterskie), навчання в якій триває 5 років, а на медичному і ветеринарному напрямах – 6 років. По закінченню студент повинен здати всі навчальні дисципліни і практики, передбачені навчальним планом, захистити дипломну роботу, а також успішно скласти дипломний іспит (відповідно до наших державних іспитів). Випускник вишу отримує диплом про закінчення вищого навчального закладу за певним напрямом навчання, три виписки з екзаменаційно-залікової відомості, а також, за бажанням, диплом іноземною мовою. Йому присвоюється звання магістра, або рівнозначне йому. Звання магістра відповідного профілю можна отримати також після закінчення 2-2,5-річного доповнюючого магістерського курсу. Це стосується осіб, які закінчили вищі професійні ВНЗ і стали ліценціатами або інженерами [3].

Отже, вища освіта в Польщі має багато спільного з українською, але поряд із цим є ряд особливостей, які варто взяти до уваги вітчизняним освітянам.

Література

1. Токаренко О. В. Особливості польської вищої освіти / О. В. Токаренко // Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки. – 2013. – Вип. 3. – С. 215–221.
2. Organizacja systemu edukacji w Polsce 2016/2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.eurydice.org.
3. Szkolnictwo wyższe w Polsce i UE [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://maczekbr.w.interia.pl/szkoly_wyzsze.htm.